

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET
☒: 1358 Budapest, Széchenyi rakpart 19.
☎: 441-6501 ☎: 06-1/441-6502
✉: titkarsag@repate.hu
🌐: www.repate.hu

Ügyszám: FRP/184/2018/Pan.

A Független Rendészeti Panasztestület

292/2018. (XII. 20.) számú

állásfoglalása

A Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület) panaszos¹ 2018. május 14-én előterjesztett **panasza alapján indult eljárásban** a 2018. december 20-án – Fráterné Dr. Ferenczy Nóra testületi tag távollétében – megtartott zárt ülésén hozott állásfoglalását

egyrészt az állásfoglalás IV. rész 5) pont c) alpontja tekintetében

m e g k ü l d i a z O r s z á g o s R e n d ő r f ő k a p i t á n y n a k ,

másrészt az állásfoglalás IV. rész 4) pontja tekintetében

m e g k ü l d i a T e r r o r e l h á r í t á s i K ö z p o n t f ő i g a z g a t ó j á n a k .

A Testület megállapítása szerint a vizsgált ügyben **alapjogot súlyosan sértő intézkedésre került sor.**

A Testület állásfoglalása ellen jogorvoslatnak helye nincs.

Indokolás

A panaszos a vele szemben 2018. április 22-én történt rendőri intézkedés (előállítás és annak módja) miatt 2018. május 14-én, postai úton panaszt terjesztett elő.

I.

A panaszos a fenti napon 2 óra 30 perckor arra ébredt családjával, hogy valaki „artikulátlanul ordibál” az ingatlanuk előtt. A panaszos az ablakon kinézve észlelte, hogy házat a Terrorelhárítási Központ (a továbbiakban: TEK) rendőrei körülvették. A panaszos kiment, amely során őt – elmondása szerint – azonnal megbilincseltek és az egyik rendőrségi járműbe ültették. Ezt követően a rendőrök bementek a házába, majd hamarosan visszajöttek, hogy elkérjék a panaszostól a fegyverszekerénye kulcsát. A panaszost bevitték a házába, közölték vele, hogy

¹ Az Rtv. 93/A. § (8) bekezdése értelmében a panaszos személyes adatait töröltük.

házkutatást tartanak, mivel információik szerint illegális lőfegyvert, lőszeret, valamint lopásból származó láncfűrészert birtokol.

A panaszos beadványában előadta, hogy ő sportvadász, így a vonatkozó jogszabályoknak megfelelően birtokol és tárol vadászfegyvereket és hozzájuk tartozó lőszeret.

A rendőrök bűncselekményből származó tárgyat nem találtak, vele szemben mégis bilincset alkalmaztak, és őt előállították a S. városi Rendőrkapitányságra (a továbbiakban Rendőrkapitányság), ott tanúként kihallgatták, majd szabadon bocsájtották. Lőfegyvereit, lőszerait és láncfűrészét lefoglalták, azokat 2018. április 23-án kapta vissza. A panaszos később megtudta, hogy az intézkedés alapját egy bejelentés képezte, amely szerint ő illegális lőfegyvert, lőszeret és bűncselekményből származó láncfűrészert birtokol.

A beadvány a házkutatás és lefoglalás tekintetében a következőket tartalmazza: annak ellenére foglalták le fegyvereit, lőszerait, hogy azokra vonatkozóan rendelkezik fegyvertartási engedéllyel, amelyek alapján a helyszínen is megállapítható lehetett volna, hogy a helyszínen talált fegyverek és lőszeretek legálisan vannak a birtokában. Hasonlóan sérelmezte a panaszos, hogy motoros láncfűrészét is anélkül foglalták le, hogy a helyszínen ellenőrizték volna annak gyári számát, amely alapján tisztázható lett volna a körözési rendszerben, hogy az nem lopott.

A panaszos beadványában sérelmezte, hogy vele szemben hajnali 2 óra 30 perckor kezdeményeztek intézkedést, továbbá vele szemben annak ellenére léptek föl a TEK rendőrei, hogy ő köztisztviselőként álló ember, akinek nincs bűnözői múltja, nyugodt-békés családi életet él, nem iszik, nem dohányzik, ráadásul mozgását korlátozó betegségben szenved, így nem képes elfutni egy felnőtt férfi elől. A panaszos szerint ez befolyásolni fogja a lakókörnyezetében élők róla kialakított képét. A panaszos álláspontja szerint kellő információgyűjtéssel okafogyottá vált volna a TEK alkalmazása.

A panaszos különösen sérelmezte, hogy vele szemben kényszerítő eszközt (bilincset) alkalmaztak és korlátozták személyi szabadságát, hiszen semmilyen bűncselekményből származó tárgy nem került elő.

II.

A Testület a panasz kivizsgálása során, a tényállás pontosabb megismerése érdekében felvilágosítást kért a rendőrségtől a panaszolt intézkedésről, valamint megküldeni kérte az azzal kapcsolatos további rendőrségi dokumentumokat, és a konkrét kérdésekkel összefüggésben a rendőrség álláspontját.

A

1) A Rendőrkapitányság vezetőjének tájékoztató levele az alábbiakat tartalmazza:

2018. április 22-én 2 óra 30 perckor kezdődött az intézkedés a panaszossal szemben az ő magánlakásán. Az intézkedés jogalapja a vele szemben felmerült, a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (a továbbiakban: Btk.) 325. §-ának (1) bekezdés a) pontjába ütköző és az (1) bekezdés szerint minősülő lőfegyver engedély nélküli megszerzésével vagy tartásával elkövetett lőfegyverrel vagy lőszerrel visszaélés büntettének gyanúja volt. Az intézkedés célja az esetlegesen illegálisan tartott lőfegyver bizonyítékként való lefoglalása volt. E tényről a házkutatásról és lefoglalásról szóló határozat ismertetésekor a panaszossal közölték az intézkedő rendőrök.

A rendőri intézkedés a TEK rendőreinek intézkedésével kezdődött: felszólították a panaszost, hogy jöjjön ki a házából, majd miután ennek a panaszost eleget tett, őt az udvaron megbilincseltek, és a TEK egyik gépjárműjébe ültették, házat pedig átvizsgálták. A kényszerítő eszközt (bilincset) a TEK rendőrei saját hatáskörükben döntve és eljárva alkalmazták.

A hajnali intézkedést a késedelem veszélye indokolta: a házkutatásra, ill. lefoglalásra az intézkedéskor hatályos büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény (a továbbiakban: Be.) 177. §-a alapján halaszthatatlan nyomozási cselekményként került sor. E tényről a panaszost az intézkedő rendőrök tájékoztatták.

2) A Rendőrkapitányság rendőreinek jelentései az Állásfoglalás II. rész A alrész 1) pontjában foglaltakhoz képest az alábbi többlet információkat tartalmazták:

Bejelentés érkezett a Megyei Rendőr-főkapitányság Tevékenység-irányítási Központjába 2018. április 21-én 19 óra 55 perckor, miszerint az ismeretségébe tartozó panaszos és barátja illegálisan birtokolnak lőfegyvereket és lőszeret ingatlanjaikon.

A bejelentőt a Rendőrkapitányság Bűnügyi Osztály forrónyomos csoportja személyesen is meghallgatta. A bejelentő olyan információkkal szolgált, amelyek az adattárakban történő visszaellenőrzés során megerősítést nyertek, azaz a bejelentésben foglaltak megfelelhetnek a valóságnak: a bejelentő szerint S. várostól nem messze lőfegyvereket, valamint egy fűrészt és fű kaszát tulajdonítottak el egy hétvégi házból, amelynek lehetséges elkövetője – a panaszos tippje alapján – a panaszos barátja volt. A bejelentő közölte továbbá, hogy a panaszosnál engedély nélküli lőfegyverek, lőszer, hangtompítók, valamint világháborús hadi puska találhatóak, amelyek közül egy hangtompítós marok lőfegyvert a panaszos korábban meg is mutatott neki.

A bejelentő elmondta továbbá, hogy amikor 2018. április 21-én összeszólalkozott a panaszos barátjával, egyből megkísérelte jelezni a rendőrség felé a fentieket, amelyet a panaszos barátja végignézett, így megalapozottan feltehető volt, hogy a panaszos és barátja az esetleges illegális lőfegyvereket, lőszeret, valamint a lopásból származó dolgokat elviszik ingatlanjaikról.

A fentiek alapján szükségessé vált a Btk. 325. §-ának (1) bekezdés a) pontjába ütköző, és az (1) bekezdés szerint minősülő büntett gyanúja miatti késedelem nélküli rendőri intézkedés. A hatályos belső normák értelmében az azonosított két címen a 2018. április 22-én az éjszakai órákban, a TEK Műveleti Igazgatóság, Műveleti Főosztály közreműködésével összehangolt rendőri intézkedés indult. Az intézkedés megkezdését megelőzően a TEK rendőrei járműveikkel a panaszos magánlakása előtt, míg a Rendőrkapitányság rendőrei – hogy ne akadályozzák a TEK rendőreinek tevékenységét – távolabb, a helyszíntől nagyjából 100 méterre parkoltak. Az intézkedés megkezdésekor a TEK rendőrei behatoltak a panaszos ingatlanának területére, és intézkedést kezdeményeztek a panaszossal szemben. Az intézkedés a következő felszólítással indult: „Itt a rendőrség, felemelt kézzel, fegyvertelenül jöjjön ki!” A panaszos többszöri felszólítás után tett eleget a felszólításnak.

A panaszossal szembeni kényszerintézkedést a TEK rendőrei fogatosították. Arra az esetleges támadás elkerülése, a biztonságos kényszerintézkedés lefolytatása miatt, a bűncselekmény tárgyi súlyára való tekintettel volt szükség. A panaszost – a Rendőrkapitányság egy rendőrének jelentése szerint – előrebilincselte kézzel vezették ki az udvarból, majd ültették be egy fűtött szolgálati gépjárműbe, továbbá – mivel alsónadrágban lépett ki az udvarra – pokróccal is betakarták. A házkutatást a panaszos jelenlétében folytatták le az intézkedő rendőrök, aki ekkor már meleg ruházatot viselt.

Az intézkedő rendőrök a házkutatás során azt az utasítást kapták, hogy valamennyi lőfegyvert, lőszert és egyéb felszerelést, továbbá a megfelelő márkájú szerszámokat foglalják le.

A házkutatás, valamint az azt megelőző lőszer, ill. robbanóanyag felkutatására kiképzett szolgálati kutyás keresés során illegálisan birtokolt, nem engedélyezett lőszerkeket, lőfegyvereket, lőszer elemeket, lőfegyver alkatrészeket egyik ingatlanon sem találtak a rendőrök.

A panaszost és barátját a Rendőrkapitányságon tanúként hallgatták meg. A panaszos kihallgatása során az alapügyhöz kapcsolódó érdemi információt nem tudott közölni.

3) A rendőrségi előállítás időtartamáról szóló igazolás szerint a panaszos előállítása 2018. április 22-én 2 óra 20 perctől 12 óra 45 percig tartott. E dokumentum tanúsága szerint a panaszos személyi szabadságának korlátozása alatt panasszal nem élt. E dokumentumon szerepel a panasztételi lehetőségről szóló tájékoztató az Alapvető Jogok Biztosának Hivatala, valamint a Testület elérhetősége.

4) A panaszos előállítása idejének meghosszabbításáról szóló határozat szerint a panaszos előállítását 4 órával, 14 óra 20 percig, a Rendőrkapitányság vezetője meghosszabbította, mivel arra a szükséges eljárási cselekmények végrehajtása érdekében szükség volt. E határozatot a panaszos is ellátta aláírásával.

5) A panaszos magánlakásán történt házkutatásról és lefoglalásról szóló jegyzőkönyv szerint a házkutatás és lefoglalás kezdete 2018. április 22-én 2 óra 30 perc, míg a jegyzőkönyv lezárása 3 óra 46 perc volt.

6) A panaszos tanúkihallgatásáról szóló jegyzőkönyv tanúsága szerint a panaszos kihallgatása 2018. április 22-én 10 óra 40 perctől 11 óra 30 percig tartott.

7) A panaszos barátjának magánlakásán történt házkutatásról és lefoglalásról szóló jegyzőkönyv szerint a házkutatás és lefoglalás kezdete 2018. április 22-én 3 óra 15 perc, míg a jegyzőkönyv lezárása 6 óra 50 perc volt.

8) A panaszos barátjának tanúkihallgatásáról szóló jegyzőkönyv tanúsága szerint 2018. április 22-én 11 óra 45 perctől 12 óra 32 percig tartott.

9) A bejelentő tanúkihallgatásáról szóló jegyzőkönyv tanúsága szerint a bejelentő kihallgatása 2018. április 22-én 10 óra 31 perctől 11 óra 47 percig tartott.

10) A Rendőrkapitányság által megküldött TEK dokumentumokat az Állásfoglalás II. rész A alrészében ismerteti a Testület.

11) A Rendőrkapitányság által a Testület rendelkezésére bocsájtott egyéb dokumentumok (Küldés Leírása; egyéb, büntetőeljáráshoz kapcsolódó dokumentumok; a panaszos barátjának előállítása meghosszabbításáról szóló határozat; a panaszos barátjának előállításáról szóló igazolás; a Rendőrkapitányság Bűnügyi Osztály osztályvezetőjének a TEK Műveleti Igazgatóságának címzett adatkérő levele; a Rendőrkapitányság Bűnügyi Osztály osztályvezetőjének a Megyei Rendőr-főkapitányság Ügyeleti Osztály osztályvezetőjének címzett tájékoztató levele) a panasz elbírálása szempontjából további releváns információkat nem tartalmaznak, így azok ismertetésétől a Testület eltekint.

B

1) A TEK főigazgatójának első tájékoztató levele az alábbi információkat tartalmazza:

A Rendőrkapitányság felkérésére a TEK Műveleti Igazgatóság, Műveleti Főosztály járt el a panasszal érintett esetben. Az intézkedés végrehajtására 7 szolgálati gépjárművel és 19 fővel került sor.

A Rendőrkapitányság tájékoztatása szerint a panaszos és barátja egy korábbi betörés során lőfegyvereket tulajdonítottak el, továbbá az érintettek rendelkeznek engedéllyel tartott lőfegyverekkel.

A TEK rendőrei 2018. április 22-én 2 óra 20 perckor a panaszos udvarában többször felszólították a panaszost, hogy jöjjön ki a házából. A panaszos, miután először megjelent a TEK rendőrei számára látható módon a házban belül, a szokásoshoz képest hosszabb idő után, kb. 3-4 perc múlva tett eleget a felszólításnak. A panaszos a többszöri felszólításra kijött, majd térdelő testhelyzetben, kezeit hátra helyzetbe bilincset alkalmaztak vele szemben. A panaszos ekkor megkérdezte, hogy miért állították elő, amelyre a TEK rendőre azt közölte vele, hogy a Rendőrkapitányság felkérése alapján, bűncselekmény gyanúja miatt intézkednek vele szemben. A helyszínen jelen voltak a Rendőrkapitányság rendőrei, akik folyamatosan kommunikáltak a panaszossal és tájékoztatták őt az intézkedés okáról.

Tekintettel arra, hogy a panaszos alsónadrágszerű ruházatot viselt, őt az udvaron parkoló jármű mögé irányították, majd térdelő helyzetben megbilincseltek. Itt füves volt a terület, így alkalmas volt arra, hogy ne okozzon sérülést a panaszos térdeinek. A panaszos kijövetele és megbilincselése között kb. 1 perc telt el, így nem igaz az a panaszosi állítás, hogy őt a házból történő kijövetelt követően azonnal megbilincseltek. A panaszost a bilincselést követően a TEK rendőrei beültették egy fűtött szolgálati gépjárműbe.

A TEK felkérésének alapját a terrorizmust elhárító szerv kijelöléséről és feladatai ellátásának részletes szabályairól szóló 295/2010. (XII. 22.) Korm. rendelet 3. §-ának (2) bekezdés b) pontja képezte. E szerint a TEK az Rtv. 7/E. §-ának (1) bekezdés b) pontjának megfelelően a rendvédelmi szervek részére kizárólagos hatáskörrel végzi a bűncselekmény elkövetésével gyanúsítható fegyveres személyek előállítását.

Az intézkedés célja a lőfegyverrel visszaélés büntette elkövetésével gyanúsítható panaszos Rtv. 33. §-ának (2) bekezdés b) pontja szerinti előállítása volt.

A panaszossal szemben az Rtv. 48. §-ának a)-c) pontjainak megfelelően a rendőrség szolgálati szabályzatáról szóló 30/2011. (IX. 22.) BM rendelet (a továbbiakban: Szolg. szab.) 41. §-ának (4) bekezdés b) pontjára, valamint 41. §-ának (5) bekezdés a) pont aa) pontjára figyelemmel bilincset alkalmaztak.

2) A TEK főigazgatójának második tájékoztató levele az alábbi információkat tartalmazza:

A panaszossal szembeni bilincs alkalmazására egyedi mérlegelés alapján került sor, melynek tárgya a felkérő szerv által rendelkezésre bocsájtott információ volt, miszerint a panaszos rendelkezik éles lőfegyverekkel, valamint engedéllyel tartott vadászfegyverekkel, továbbá az alapügyre vonatkozó bejelentés alapján a panaszos agresszív lehet.

A bilincs megelőző, védelmi jellegű kényszerítő eszköz, amelyet a panaszossal szemben a megelőzés érdekében alkalmaztak a TEK rendőrei. A felkérő szerv által szolgáltatott információkra, valamint a bejelentett bűncselekmény tárgyi súlyára tekintettel – előzetes ellenállás nélkül is – indokolt volt a panaszossal szemben bilincset alkalmazni az Rtv. 48. §-ában meghatározott önkárosítás, szökés, valamint támadás megakadályozása érdekében.

A TEK álláspontja szerint a bilincs alkalmazása jogszerűségének megítélésével összefüggésben kialakult bírósági gyakorlat az irányadó jogszabályok (az Rtv., valamint a Szolg. szab. vonatkozó szabályai) értelmezése alapján önmagában az a körülmény, miszerint az intézkedés alá vont személy nem tanúsít ellenállást, nem zárja ki a bilincs alkalmazásának lehetőségét. Az e tárgykörben született jogerős bírósági ítéletek megállapításai szerint a bilincshasználat jogszerűségének vizsgálata az ügy egyedi körülményein kell, hogy alapuljon, amely során értékelni kell, hogy az eljárás alá vont személyre, valamint az eljárási cselekményre tekintettel milyen speciális indoka van a fél bilincsben tartásának. A bilincselés, mint kényszerítő eszköz alkalmazása jogszerűségének megítélése során a teljes folyamatot értékelni kell a bilincselés befejezéséig, illetve annak elmaradása következményéig.

Az Rtv. 48. §-a rögzíti a bilincs alkalmazásának feltételeit. E szakasz d) pontja vonatkozik arra az esetre, ha a kényszerintézkedés alá vont személy ellenszegül. E rendelkezés megfogalmazásából következik, hogy a hivatkozott § a)-c) pontjai azokra az esetekre vonatkoznak, amikor az intézkedés alá vont személy egyébként ellenszegülést nem tanúsít, ugyanakkor szükséges, hogy az intézkedés alá vont személy önkárosítását, támadását, illetve szökését megakadályozzák. Ezt az értelmezést erősíti az Rtv. 48. §-ához fűzött jogalkotói indokolás.

A Szolg. szab. 41. §-ának (1) bekezdésének nyitó fordulata meghatározza azokat a kizárólagos eseteket, amikor bilincs alkalmazható (Rtv. 48. §-ában foglaltak), illetve példálózó jelleggel felsorolja azokat a követelményeket, amelyek alapján a bilincs alkalmazása indokolt. Az e § a)-g) pontjaiban felsorolt követelmények iránymutatásul szolgálnak a jogalkalmazó részére, de nem fedik le azon esetek mindegyikét, amikor a rendőr bilincset alkalmazhat. Erre tekintettel abban az esetben is lehetőség van bilincset alkalmazni, ha az eljárás alá vont személy nem tanúsít ellenállást, de az intézkedő rendőr mérlegelés alapján szükségesnek tartja az eljárás alá vont személy megbilincselését.

A TEK álláspontja szerint a fentiek alapján levonható az a következtetés, miszerint a jogszabályi feltételek megléte mellett, az adott eset konkrét körülményeire tekintettel, a jogszabályi rendelkezésekben foglaltak szerint van lehetőség bilincs megelőző jellegű alkalmazására.

A következetes bírósági gyakorlat szerint nincs helye bilincs egyedi mérlegelés nélküli, automatizmusként történő alkalmazására, azonban a felkérő szervtől kapott, az intézkedés foganatosítását megelőzően rendelkezésre álló adatok – így különösen az érintett személy előélete, veszélyessége, a bűncselekmény jellege és tárgyi súlya, várható-e ellenállás az intézkedés alá vont részéről, egyéb biztonsági kockázatok, stb. –, valamint az intézkedés körülményeinek alapos és megfontolt mérlegelése alapján levonható racionális következtetések együttes értékelése alapján – figyelemmel a rendőri intézkedés eredményes végrehajtáshoz fűződő bűnüldözési érdekre, valamint az intézkedő rendőrök, és a közelben lakó, tartózkodó civilek testi épségének, életének védelmére – bilincs alkalmazására lehetőség van akkor is, ha az intézkedés alá vont nem tanúsít aktív ellenszegülést, de annak kialakulása előfordulhat, vagy az nem zárható ki.

3) Az előállítás végrehajtásáról, valamint a kényszerítő eszköz alkalmazásáról szóló jelentés az állásfoglalás II. rész B alrész 1)-2) pontjaiban foglaltakhoz képest az alábbi többlet információkat tartalmazza:

A panaszost egy mentőtiszt a helyszínen megvizsgálta és megállapította, hogy sérülése nem keletkezett az intézkedés során. A helyszínen a panaszos úgy nyilatkozott, hogy panasszal nem él az intézkedéssel szemben.

A panaszost az Rtv. 29. §-ának (1) bekezdése szerint igazoltatták, a 30. §-ának (1) bekezdése szerint ruházatát átvizsgálták, majd őt a 33. §-ának (2) bekezdés b) pontja szerint előállították.

A panaszossal szemben 2 óra 20 perctől 4 óra 10 percig alkalmaztak bilincset.

A rendőri intézkedés során anyagi kár nem keletkezett.

A Rtv. 33. §-ának (4) bekezdése szerinti előállítás okáról szóló tájékoztatót, valamint az előállítás idejéről szóló igazolást a panaszosnak kiadták.

A panaszost 4 óra 10 perckor adták át a Rendőrkapitányságon további intézkedés érdekében.

4) Az előállítás végrehajtásáról, valamint a kényszerítő eszköz alkalmazásáról szóló jelentéshez tartozó parancsnoki vélemény és kivizsgálás szerint a panaszos igazoltatása, ruházatának átvizsgálása, valamint a kényszerítő eszköz (bilincs) alkalmazása jogszerű és szakszerű volt, megfelelt az Rtv. 15. §-ának (1) és (2) bekezdésében lefektetett arányosság követelményének.

5) A TEK Műveleti Igazgatóság, Műveleti Főosztály osztályvezetőjének jelentése az Állásfoglalás II. rész B alrész 1)-4) pontjaiban foglaltakhoz képest az alábbi többlet információkat tartalmazza:

A panaszos az intézkedés során úgy nyilatkozott, hogy panasszal él, ám amikor a TEK rendőrei megkérdezték, hogy mi a panasz, először azt válaszolta, hogy minden, a konkretizálásra irányuló kérdéseinkre pedig azt válaszolta, hogy semmi.

A kényszerintézkedés alkalmazásakor a TEK rendőrei mind a mozgás során, mind a bilincselés helyének megválasztásakor tekintettel voltak a panaszosra.

A TEK álláspontja szerint az intézkedés során jogsértés nem történt, az differenciált, jog- és szakszerű, továbbá arányos volt. Mivel a panaszos konkrét panaszt nem fogalmazott meg, így „egy mozzanatot sem” tudtak érdemben kivizsgálni.

6) Az igénybevételi jegy az alábbi releváns információkat tartalmazza:

A bejelentés kapcsán forrónyomos szolgálat előzménykutatót végzett, amely során megállapították, hogy a panaszos és barátja rendelkezik éles lőfegyverrel, valamint vadászati célú fegyvertartási engedélyük van.

A panaszos barátja ellen többször indult lőfegyverrel és lőszerrel való visszaélés miatt nyomozás, azonban minden esetben érdemi tárgyi bizonyítási eszközök hiánya miatt megszüntették a nyomozást.

Egy korábbi vadászfegyveres támadás kapcsán is felmerült már a panaszos barátjának a neve.

A fentiek alapján alaposan feltehető, hogy a bejelentés valós, így szükséges a TEK közreműködése.

7) A kényszerintézkedés alá vont személy jogairól és kötelezettségeiről szóló tájékoztató, nyilatkozat és igazolás az alábbi információkat tartalmazza:

A panaszost a TEK rendőrei nem helyezték el előállító helyiségben. A panaszos megkapta a jogairól és kötelezettségeiről szóló tájékoztatót.

A kényszerintézkedés oka az Rtv. 33. §-ának (2) bekezdés b) pontja, annak várható időtartama 8 óra. A panaszos aláírásával ellátva úgy nyilatkozott, hogy sérülése az előállítást megelőzően, illetve annak során nem keletkezett, az előállítás tekintetében panasszal nem él.

A Szolg. szab. 28. §-ának (2) bekezdése, a 29. §-ának (2) bekezdése, valamint 30. §-ának (2) bekezdése szerepelnek kiemelve e dokumentumon.

A dokumentum hátlapján szerepelnek az Alapvető Jogok Biztosának Hivatala, a Testület, valamint alapjog-érvényesítési tevékenységet folytató civil szervezetek.

8) A panaszos aláírásával ellátott jogorvoslati tájékoztató szerint a panaszost tájékoztatták az Rtv. 92. §-ának (1) bekezdésében foglalt panasztételi lehetőségéről, továbbá az ehhez kapcsolódó Rtv. 93/B. §-ának (2) bekezdése, valamint az Rtv. 93. §-ának (1) bekezdése szerinti előterjesztési határidőkről, és elérhetőségekről. E dokumentum szerint a panaszos panasszal élt.

10) Az egészségügyi dokumentáció, esetlap tanúsága szerint a TEK rendőreinek intézkedése következtében a panaszosnak sérülése nem keletkezett, arra vonatkozó panasza nincsen. * betegsége van, gyógyszert rendszeresen szed. A panaszost kórházba szállítani, mentősökkel szállítani nem szükséges, fogdába szállítható.

11) Az egészségügyi dokumentációhoz kapcsolódó, a panaszos által aláírt nyilatkozat szerint a panaszosnak egészségügyi panasza, sérülése nem keletkezett.

12) A TEK által a Testület rendelkezésére bocsájtott osztályvezetői jelentés további releváns információt nem tartalmaz, így annak ismertetésétől a Testület eltekint.

III.

A Testület vizsgálta, hogy a panasz valamennyi részére rendelkezik-e hatáskörrel.

A Testület eljárását az Rtv. a IX. Fejezetében, Jogorvoslatok alcím alatt szabályozza. Az Rtv. 92. §-ának (1) bekezdése úgy rendelkezik, hogy az, „akinek az e törvény IV., V. és VI. fejezetében meghatározott kötelezettség megsértése, a rendőri intézkedés, annak elmulasztása, a kényszerítő eszköz alkalmazása (e fejezet alkalmazásában a továbbiakban együtt: intézkedés) alapvető jogát sértette [...] kérheti, hogy panaszát az országos rendőrfőkapitány, valamint a főigazgatók a Testület által lefolytatott vizsgálatot követően bírálja el”.

A Testület hatáskörébe az Rtv. idézett rendelkezése alapján kizárólag azon rendőri intézkedések és mulasztások tartoznak, melyek az Rtv. IV., V. és VI. Fejezetének alkalmazásával összefüggésben merülnek fel. Ennek megfelelően a Testületnek

– a rendőri feladatok és utasítások teljesítésének kötelezettsége, azok megsértése vagy annak elmulasztása (pl. intézkedési kötelezettség, arányosság, azonosíthatóság, segítségnyújtási kötelezettség),

– a rendőri intézkedés vagy annak elmulasztása, illetőleg törvényessége (pl. igazoltatás, ruházat-csomag- jármű-átvizsgálás, elfogás, előállítás, idegenrendészeti intézkedés, intézkedés magánlakásban, közlekedésrendészeti intézkedés),

– a kényszerítő eszköz alkalmazása és törvényessége (pl. testi kényszer, bilincs, vegyi eszköz, sokkoló, rendőrbot, útzár, löfegyverhasználat, csapaterő alkalmazása, tömegoszlatás),

esetén van lehetősége eljárni és az adott intézkedést vagy cselekményt vizsgálni, abból a szempontból, hogy történt-e alapjogi sérelem.

A panaszos beadványában sérelmezte a házkutatás során annak ellenére foglalták le fegyvereit, lőszerait, hogy azokra vonatkozóan rendelkezik fegyvertartási engedéllyel, amelyek alapján a helyszínen is megállapítható lehetett volna, hogy a helyszínen talált fegyverek és lőszerak legálisan vannak a birtokában. Hasonlóan sérelmezte, hogy motoros láncfűrészét is anélkül foglalták le, hogy a helyszínen ellenőrizték volna annak gyári számát, amely alapján tisztázható lett volna a körözési rendszerben, hogy az nem lopott.

1) Az intézkedéskor hatályos Be. 149. §-ának (1) bekezdése szerint a házkutatás a ház, lakás, egyéb helyiség, az azokhoz tartozó bekerített hely vagy a jármű átkutatása, továbbá az ott elhelyezett információs rendszer vagy ilyen rendszerben tárolt adatokat tartalmazó adathordozó átvizsgálása az eljárás eredményessége érdekében.

A fenti szakasz (4) és (5) bekezdése szerint a házkutatást rendszerint az érintett jelenlétében kell elvégezni. A házkutatás megkezdése előtt közölni kell az érintettel a házkutatást elrendelő határozatot, és – ha a házkutatás meghatározott, illetőleg ismert bizonyítási eszköz vagy elkobozható dolog, illetőleg személy megtalálására irányul – fel kell őt szólítani, hogy a keresett dolgot adja elő, az információs rendszeren vagy adathordozón tárolt adatot tegye hozzáférhetővé, illetőleg a személyt adja át. Ha az érintett a felszólításra a keresett dolgot előadja, az információs rendszeren vagy adathordozón tárolt adatot hozzáférhetővé teszi, illetőleg a keresett személyt átadja, a házkutatás nem folytatható, kivéve, ha gyanú merül fel arra, hogy a házkutatás során más bizonyítási eszköz, elkobozható vagy vagyonekobjzás alá eső dolog is fellelhető.

A Be. 177. §-a úgy rendelkezik, hogy a nyomozó hatóság az olyan kényszerintézkedéseket, amelyeknek elrendelésére egyébként jogosult (jelen esetben házkutatás és lefoglalás) halasztást nem tűrő esetben nyomban elvégezheti, az eljárási cselekményről készült jegyzőkönyvben azonban a halaszthatatlanság tényét és az ezt megalapozó körülményeket fel kell tüntetni.

2) A Be. 151. §-ának (1) bekezdése alapján a lefoglalás a bizonyítás érdekében vagy az elkobzás, illetőleg a vagyonekobjzás biztosítására a dolognak a bíróság, az ügyész, illetőleg a nyomozó hatóság általi őrzésbe vétele vagy megőrzésének más módon történő biztosítása.

A Be. 177. §-a úgy rendelkezik, hogy a nyomozó hatóság az olyan kényszerintézkedéseket, amelyeknek elrendelésére egyébként jogosult (jelen esetben házkutatás és lefoglalás) halasztást nem tűrő esetben nyomban elvégezheti, az eljárási cselekményről készült jegyzőkönyvben azonban a halaszthatatlanság tényét és az ezt megalapozó körülményeket fel kell tüntetni.

A házkutatás és a lefoglalás a büntetőeljárás keretébe tartozó kényszerintézkedések. A Be 28. §-ának (4) bekezdés c) pontja alapján, ha a nyomozó hatóság önállóan végez nyomozást vagy egyes nyomozási cselekményeket [35. § (2) bek.], az ügyész felügyel arra, hogy azt e törvény rendelkezéseit megtartva végezzék (nyomozás feletti felügyelet), az eljárásban részt vevő személyek a jogukat érvényesíthessék, amelynek érdekében az ügyész a nyomozó hatóság határozatát megváltoztathatja vagy hatályon kívül helyezheti, a nyomozó hatóság határozata, intézkedése ellen, illetve intézkedésének elmulasztása miatt a hozzá megküldött panaszokat elbírálja. Ennek megfelelően a Be. 195. §-ának (1) bekezdése teszi lehetővé, hogy az, akire nézve az ügyész vagy a nyomozó hatóság határozata közvetlen rendelkezést tartalmaz – ha a törvény kivételt nem tesz –, a határozat ellen a közléstől számított nyolc napon belül panasszal élhet, továbbá a Be. 196. §-ának (1) bekezdése alapján lehetőség van arra, hogy akinek az ügyész vagy a nyomozó hatóság intézkedése vagy intézkedésének elmulasztása a jogait vagy érdekeit közvetlenül sérti, az a tudomásszerzéstől számított nyolc napon belül panasszal élhet.

A fentieknek megfelelően a Testület nem rendelkezik hatáskörrel a Be. szerinti kényszerintézkedésekre vonatkozó panaszok elbírálása tekintetében.

IV.

A panaszos sérelmezte, hogy vele szemben a hajnali órákban a TEK rendőrei intézkedést kezdeményeztek, őt megbilincseltek, majd előállították.

Testület a panaszbeadvány és a rendőrségtől kapott felvilágosítás alapján – figyelemmel a panaszolt intézkedés idején hatályos Rtv. és a Szolgálati Szabályzat rendelkezéseire – megállapította, hogy a rendőri fellépés és intézkedés érintette a panaszosnak a Magyarország Alaptörvénye (a továbbiakban: Alaptörvény) Szabadság és Felelősség fejezetének II. cikkében foglalt emberi méltósághoz való, IV. cikkében foglalt személyi szabadsághoz való, VI. cikke szerinti magán- és családi életét, otthon tiszteletben tartásához fűződő, XXIV. cikkében foglalt tisztességes eljáráshoz való alapvető jogát az alábbiak szerint.

1) A Testület első körben a rendőrség intézkedési kötelezettségét vizsgálta.

Az Alaptörvény Az Állam fejezetének 46. cikke alapján a rendőrség alapvető feladata a bűncselekmények megakadályozása, felderítése, a közbiztonság, a közrend és az államhatár rendjének védelme.

Az Rtv. intézkedéskor hatályos 1. §-ának (2) bekezdés 1. pontja szerint a rendőrség az Alaptörvényben, az Rtv.-ben és törvény felhatalmazása alapján más jogszabályban meghatározott bűnmegelőzési, bűnüldözési, államigazgatási és rendészeti feladatkörében általános bünyügyi nyomozó hatósági jogkört gyakorol, végzi a bűncselekmények megelőzését, megakadályozását és felderítését, valamint a bűncselekményből származó vagyon visszaszerzését.

Az Rtv. 11. §-ának (1) bekezdése szerint a rendőr köteles a szolgálati beosztásában meghatározott feladatait a törvényes előírásoknak megfelelően teljesíteni, az előljárója utasításainak – az Rtv.-ben foglaltak figyelembevételével – engedelmeskedni, a közbiztonságot és a közrendet, ha kell, élete kockáztatásával is megvédeni.

Az Rtv. 13. §-a szerint a rendőr jogkörében eljárva köteles intézkedni vagy intézkedést kezdeményezni, ha a közbiztonságot, a közrendet vagy az államhatár rendjét sértő, vagy veszélyeztető tény, körülményt vagy cselekményt észlel, illetve ilyet a tudomására hoznak. Ez a kötelezettség a rendőrt halaszthatatlan esetben szolgálaton kívül is terheli, feltéve, hogy az intézkedés szükségességének időpontjában intézkedésre alkalmas állapotban van.

A Szolgálati Szabályzat 8. §-a továbbá úgy rendelkezik, hogy a rendőr az általa észlelt vagy tudomására jutott és hivatalból üldözendő bűncselekményről – ha az elkövető ismert, annak megjelölésével – feljelentést tesz, vagy ha a nyomozó hatóság tagja, úgy hivatalból megteszi a szükséges intézkedéseket a büntetőeljárás megindítása érdekében.

A rendőrség intézkedési kötelezettségének tisztázása érdekében a Testület az alábbi jogszabályhelyek felhívását tartja szükségesnek:

A Btk. 325. §-ának (1) bekezdés a) pontja szerint, aki lőfegyvert engedély nélkül megszerez vagy tart büntettet követ el (lőfegyverrel vagy lőszerrel visszaélés).

A Be. 149. §-a szerinti házkutatás büntetőeljárás során alkalmazható kényszerintézkedés, amelynek végrehajtója a Be. 35. §-ának (1) és (2) bekezdés, valamint 165. §-ának (1) és (2)

bekezdése alapján a nyomozó hatóság. A Be. 36. §-a, valamint az Rtv. 1. §-ának (2) bekezdés 1. pontja alapján az általános nyomozóhatóság a rendőrség. E helyütt is szükséges felhívni az Állásfoglalás III. részében hivatkozott 177. §-át, amely lehetőséget biztosít arra, hogy halasztást nem tűrő esetben olyan büntetőeljárású kényszerintézkedéseket is nyomban foganatosítsanak, amelyeknek elrendelésére egyébként a rendőrség, mint nyomozóhatóság jogosult (jelen esetben házkutatás és lefoglalás).

A Rendőrkapitányság által a Testület rendelkezésére bocsájtott dokumentumok tanúsága szerint a panasszal érintett házkutatásra büntetőeljárás keretében került sor, amelynek teljesítésére a halasztást nem tűrő körülmények, valamint a – még az intézkedés napján született – hivatkozott házkutatás és lefoglalás elrendeléséről szóló határozat alapján a rendőrségnek intézkedési kötelezettsége keletkezett.

A Rendőrkapitányság rendőreinek – a fentieknek megfelelően – lőfegyverrel vagy lőszerrel visszaélés büntettének gyanúja alapján, valamint ezzel összefüggésben büntetőeljárás keretében elrendelt házkutatás és lefoglalás foganatosítása érdekében intézkedési kötelezettsége keletkezett, így – a Testület megítélése szerint – nem sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz való alapvető joga.

2) A Testület vizsgálta a panaszos magánlakásán, a hajnali órákban kezdeményezett intézkedés jogszerűségét.

A Rendőrkapitányság álláspontja szerint a hajnali órákban a panaszos magánlakásán történő intézkedés célja az Állásfoglalás IV. rész 1) pontjában hivatkozott feltételezett bűncselekmény ügyében indult büntetőeljárás eredményességének biztosítása volt, amelynek okát az a körülmény szolgáltatta (a bűncselekmény tárgyi súlyán túlmenően), hogy a feltételezett bűncselekmény bejelentője első alkalommal az egyik lehetséges elkövető (a panaszos barátja) jelenlétében kísérelte meg értesíteni a rendőrséget, így felmerült annak veszélye, hogy a panaszos és barátja a feltételezett engedély nélküli lőfegyvereket, lőszerket, valamint lopásból származó szerszámokat eltávolítják ingatlanjaikról. A Rendőrkapitányság Bűnügyi Osztály forrónyomos csoportja a bejelentő által elmondottakat a rendelkezésre álló adattárakban leellenőrizték, amely alapján úgy ítélték meg, hogy alaposan feltehető, hogy a bejelentésben elmondottak megfelelnek a valóságnak.

Az Rtv. 2. §-ának (1) bekezdés második mondata úgy rendelkezik, hogy a rendőrség tiszteletben tartja és védelmezi az emberi méltóságot, óvja az ember jogait.

Az Rtv. 15. §-ának (1) és (2) bekezdésének megfelelően a rendőri intézkedés nem okozhat olyan hátrányt, amely nyilvánvalóan nem áll arányban az intézkedés törvényes céljával, ennek megfelelően több lehetséges és alkalmas rendőri intézkedés, illetőleg kényszerítő eszköz közül azt kell választani, amely az eredményesség biztosítása mellett az intézkedéssel érintettre a legkisebb korlátozással, sérüléssel vagy károkozással jár.

a) A Rendőrkapitányság által a Testület rendelkezésére bocsájtott dokumentumok tanúsága szerint szükségessé vált a panaszos magánlakásán – késelem nélkül – büntetőeljárású cselekményeket (házkutatás és lefoglalás) foganatosítani annak érdekében, hogy lehetséges bűncselekményből származó tárgyakat (elkövetési tárgyak) kutassanak föl.

Az Rtv. 17. §-ának (1) bekezdése alapján a rendőrség a feladatának ellátása során a testi épséghez, a személyi szabadsághoz, a magánlakás, a magántitok és a levéltitok sérthetlenségéhez, a személyes adatokhoz, valamint a tulajdonhoz fűződő jogokat a törvényben foglaltak szerint korlátozhatja.

Az Rtv. 39. §-ának (1) bekezdés b) és j) pontja alapján a rendőr magánlakásba bebocsátás vagy hatósági határozat nélkül nem léphet be, illetve nem hatolhat be, kivéve bűncselekmény elkövetésének megakadályozása, megszakítása vagy büntetőeljárás terheltjének elfogása és előállítása céljából, vagy ha az előállítás a törvényben meghatározott egyéb okból szükséges.

A Testület e helyütt is utal a már hivatkozott Be. 177. §-ában rögzítettekre (halasztást nem tűrő büntetőeljárás kényszerintézkedések).

A Testület megítélése szerint a rendőrség indokoltan, a törvényi feltételeknek megfelelően kezdeményeztek intézkedést a panaszos magánlakásán, így e tekintetben nem sérült a panaszos magán- és családi élet, valamint otthon sérthetetlenségéhez fűződő alapvető joga.

b) A Rendőrkapitányság által a Testület rendelkezésére bocsátott dokumentumok tanúsága szerint felmerült annak a lehetősége, hogy a feltételezett bűncselekményből származó tárgyakat (elkövetési tárgyak) a panaszos és barátja el fogják tüntetni az ingatlanjaikról, így a lehető leghamarabb meg kell kezdeni a szükséges intézkedéseket.

A Testület az intézkedés időpontjával kapcsolatban rögzíti, hogy az Rtv. a rendőri intézkedésekkel kapcsolatban nem tartalmaz rendelkezést a foganatosítás időpontjára vonatkozóan.

A hajnali órákban történő intézkedés jogalapjának tisztázása érdekében a Testület az alábbi jogszabályhelyek felhívását tartja szükségesnek:

A Be. 158. §-ának (1) bekezdése értelmében a házkutatást, a motozást és a lefoglalás érdekében tett intézkedést az érintett kíméletével, lehetőleg a napnak a hatodik és huszonnegyedik órája között kell végezni. E rendelkezés azonban nem teszi kötelezővé, hogy a fenti intézkedéseket a megadott időszakban foganatosítsák, azt csak ajánlásként rögzíti, amelytől el lehet térni, ha a körülmények indokolják.

A Testület e helyütt is felhívja a Be. 177. §-ában foglaltakat, amely lehetőséget teremt arra, hogy halasztást nem tűrő esetben nyomban elvégezzen a rendőrség, mint nyomozóhatóság olyan büntetőeljárás kényszerintézkedéseket (jelen esetben házkutatás és lefoglalás), amelyek elrendelésére egyébként jogosult.

A Testület megítélése szerint – a fentieknek megfelelően – a rendőrség kellő jogalappal kezdeményezett intézkedést a hajnali órákban, így e tekintetben nem sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz, valamint magán- és családi élet, valamint otthon sérthetetlenségéhez fűződő alapvető joga.

3) A panaszos sérelmezte, hogy vele szemben a TEK igénybevételével léptek föl.

A panaszos álláspontja szerint nem volt szükség a TEK igénybevételére, mivel neki nincs bűnözői múltja, nyugodt családi életet él, ráadásul olyan betegségben szenved, amely mozgásképességét rontja.

Az Rtv. 7/E. §-ának (1) bekezdés b) pont bb) alpontja szerint a terrorizmust elhárító szerv végzi a jogszabályban meghatározottak szerint kizárólagos hatáskörrel egyes veszélyes személyek elfogását.

A terrorizmust elhárító szerv kijelöléséről és feladatai ellátásának részletes szabályairól szóló 295/2010. (XII. 22.) Korm. rendelet 3. §-ának (2) bekezdésének b) pontja – az Rtv. hivatkozott 7/E. §-ának (1) bekezdés b) pont bb) alpontjának megfelelően – rögzíti, hogy a TEK a

rendvédelmi szervek részére **kizárólagos hatáskörrel végzi** a bűncselekmény elkövetésével gyanúsítható fegyveres személyek előállítását.

A Rendőrkapitányság és a TEK által a testület rendelkezésére álló dokumentumokból egyértelműen kitűnik, hogy a panaszossal szembeni intézkedés alapja a Btk. már hivatkozott 325. §-ának (1) bekezdés a) pontjába ütköző, és az (1) bekezdés szerint minősülő lőfegyverrel vagy lőszerrel visszaélés bűntettének gyanúja volt, továbbá, hogy a panaszos – amely tényre ő maga is hivatkozott beadványában – fegyvertartási engedélyek alapján vadászfegyvereket birtokló sportvadász.

A fentieknek megfelelően – tekintettel arra, hogy a panaszos fegyveres személynek minősül – a Rendőrkapitányságnak nem volt mérlegelési lehetősége, igénybe kellett vennie a TEK segítségét, így – a Testület megítélése szerint – e tekintetben nem sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz való alapvető joga.

4) A panaszos sérelmezte, hogy vele szemben bilincset alkalmaztak.

A panaszos elmondása szerint őt a házából kilépve azonnal megbilincseltek.

A TEK álláspontja szerint a panaszossal szembeni bilincs alkalmazására egyedi mérlegelés alapján került sor: a felkérő szerv által rendelkezésre bocsátott információk szerint a panaszos rendelkezik éles lőfegyverekkel, a panaszos továbbá agresszíven megfenyegette a bejelentőt. Ezen információkra, valamint a bűncselekmény tárgyi súlyára tekintettel indokolt volt az Rtv. 48. §-ának a)-c) pontjaiban foglaltak (önkárosítás, támadás, illetve szökés megakadályozása) érdekében bilincset alkalmazni a panaszossal szemben. A panaszost miután „alsónadrágszerű” ruházatban önként (bár nem első felszólításra) kilépett a házából, őt füves területre vezették, majd térdelő testhelyzetben megbilincseltek (ez nagyjából 1 percet vett igénybe, így a TEK álláspontja szerint nem felel meg a valóságnak a panaszos állítása, miszerint őt azonnal megbilincseltek). A bilincset 2 óra 20 perctől 4 óra 10 percig alkalmazták a Szolg. szab. 41. §-ának (4) bekezdés b) pontjának [kezek előre vagy hátra bilincselése], valamint (6) bekezdés a) pont aa) pontjának [a kezek hátra bilincselése akkor célszerű, ha a bilincs alkalmazására testi kényszer útján kerül sor, vagy alapos okkal tartani lehet rendőr elleni támadástól, valamint szökéstől] megfelelően.

A TEK álláspontja szerint a kialakult bírósági gyakorlatnak megfelelően az Rtv. 48. §-ának a)-c) pontjaiban foglaltak esetén nem szükséges, hogy az intézkedés alá vont személy ellenszegüljön (mivel arra az esetre az Rtv. 48. §-ának d) pontja vonatkozik). Ezt az értelmezést támasztja alá az Rtv. 48. §-ához fűzött jogalkotói indokolás is („[A] bilincs a további ellenszegülés, a szökés, a támadás, önkárosítás megakadályozására szolgáló megelőző, védelmi jellegű kényszerítő eszköz. Ennélfogva alkalmazása előzetes ellenállás tanúsítása nélkül vagy fizikai kényszer folyományaként is szóba jöhet”). A Szolg. szab. 41. §-ának (1) bekezdése iránymutatást ad ahhoz, hogy – az Rtv. 48. §-ában foglaltaknak megfelelően – különösen, azaz példálózó jelleggel, milyen esetekben indokolt bilincs alkalmazása. Ugyanakkor az e rendelkezésben foglaltak nem fedik le azon esetek mindegyikét, amikor a rendőr bilincset alkalmazhat. A TEK megítélése szerint – figyelemmel az előzőekre –, a jogszabályi feltételek megléte mellett, az adott eset körülményeire tekintettel, a jogszabályi rendelkezésekben foglaltak szerint van lehetőség bilincs megelőző jellegű alkalmazására. Mindezeknek megfelelően a TEK rendőrei a felkérő szervtől kapott, az intézkedést megelőzően rendelkezésére álló adatok, valamint az intézkedés körülményeinek „alapos és megfontolt mérlegelése alapján levonható racionális következtetések együttes értékelés alapján” – figyelemmel a rendőri intézkedés eredményességéhez fűződő bűnüldözői érdekre, valamint az intézkedő rendőrök, a közelben lakók testi épségének, életének védelmére –, aktív ellenszegülés hiányában is indokoltan alkalmaztak bilincset, mivel annak kialakulásának lehetőségét nem tudták kizárni.

Az Rtv. 15. §-a alapján a rendőri intézkedés nem okozhat olyan hátrányt, amely nyilvánvalóan nem áll arányban az intézkedés törvényes céljával, így több lehetséges és alkalmas rendőri intézkedés, illetőleg kényszerítő eszköz közül azt kell választani, amely az eredményesség biztosítása mellett az intézkedéssel érintettre a legkisebb korlátozással, sérüléssel vagy károkozással jár (ún. arányosság elve). Ennek megfelelően az Rtv. 16. §-a alapján rendőr kényszerítő eszközt csak a törvényben meghatározott feltételek fennállása esetén, az arányosság elvének figyelembe tartásával alkalmazhat úgy, hogy az nem okozhat aránytalan sérelmet az intézkedés alá vontnak. **Nincs helye a kényszerítő eszköz további alkalmazásának, ha az ellenszegülés megtört, és a rendőri intézkedés eredményessége e nélkül is biztosítható.**

A Szolgálati Szabályzat 5. §-ának (4) bekezdése szerint a rendőri intézkedés során úgy kell eljárni, hogy a rendőr megelőzze megtámadását, lefegyverzését, továbbá akadályozza meg, hogy a figyelmét a szolgálati tevékenységtől elvonják vagy lekötöttségét jogellenes cselekmény elkövetésére használják fel.

A Szolg. szab. 39. §-ának (1) bekezdésének megfelelően az Rtv. szerinti kényszerítő eszköz csak akkor alkalmazható, ha az intézkedés alá vont magatartása, ellenszegülésének mértéke annak Rtv. szerinti alkalmazását indokolja. **A nagyobb korlátozással, sérüléssel vagy károkozással járó kényszerítő eszköz akkor alkalmazható, ha a kisebb korlátozással, sérüléssel vagy károkozással járó kényszerítő eszköz alkalmazása nem vezetett eredményre vagy sikere eleve kilátástalan (ún. fokozatosság elve).**

A Szolg. szab. hivatkozott 39. §-ának (3) bekezdésének megfelelően kényszerítő eszköz alkalmazását jól hallható, közérthető és határozott módon a következő sorrendben meg kell előznie:

- a) a jogellenes magatartás abbahagyására való felszólításnak, „a törvény nevében” szavak előrebocsátásával, valamint
- b) a figyelmeztetésnek, hogy kényszerítő eszköz alkalmazása következik.

Az Rtv. 61. §-ának (1) bekezdése szerint továbbá a kényszerítő eszköz alkalmazására az érintettet – ha az eset körülményei lehetővé teszik – előzetesen figyelmeztetni kell.

A fenti szabályoknak megfelelően tehát az intézkedő rendőröknek minden esetben mérlegelniük kell, hogy az intézkedés célja elérése érdekében **mi az a legkisebb korlátozás, amely mellett a rendőri intézkedés megfelelő eredménnyel tud zárulni.**

A Testület rendelkezésére álló információk szerint a felkérő szerv (a Rendőrkapitányság) az Állásfoglalás II. rész B alrész 7) pontjában ismertetett adatokat szolgáltatotta a TEK felé. Mindezek alapján elmondható, hogy a panaszosról kizárólag annyi derült ki előzetesen, hogy feltehetően illegális fegyvereket és lőszert birtokol, továbbá engedéllyel rendelkező vadász. A Testület rendelkezésére álló dokumentumok tanúsága szerint a panaszos tekintetében olyan információ nem merült föl, hogy ő agresszívan viselkedett volna a bejelentővel, vagy korábban felmerült volna a neve egyéb bűncselekmény tekintetében (ugyanis ezen információk a panaszos barátja tekintetében merültek föl).

A Kúria a Kfv.III.37.713/2015/5. ügyszámon hozott ítéletében a bilincs alkalmazása kapcsán kifejtette: „[...] mind a bírósági joggyakorlat (Kfv.III.37.025/2015/3., illetve Kfv.III.37.572/2015/5.), mind a strasbourgi Emberi Jogok Európai Bíróságának gyakorlata (különösen a 20972/92. számú Raninen-ügy) szerint a bilincs használatának elrendelése kérdésében kétségtelenül az azt alkalmazni kívánó hatóság tagja széles mérlegelési jogkörében dönt, azonban a használat jogszerűsége kérdésében annak vizsgálatát írja elő, hogy **az adott**

egyedi esetben fennálló körülmények mennyiben támasztják alá az intézkedést. Ennek kapcsán azt kell előtérbe helyezni, hogy van-e indok annak a feltételezésére, hogy a kényszerintézkedéssel, bilincseléssel érintett személy ellenáll, megszökik, sérülést, vagy kárt okoz, bizonyítékokat tüntet el. Ebben a körben nem elegendő csupán arra hivatkozni, hogy az adott személy szabadlábon történő védekezése esetére fennállna a szökésének veszélye, illetve arra, hogy azt bírósági határozat állapította meg, hanem **azt kell indokolni, hogy az adott esetben a bilincs használatát milyen speciális és egyedi körülmények alapozhatják meg.** [...] A bilincshasználat jogszerűségének vizsgálata az ügy egyedi körülményein kell, hogy alapuljon, értékelni kell, hogy a bilincs használatával érintett személyre, valamint az eljárási cselekményre tekintettel milyen speciális indoka van a fél bilincsből tartásának” [34,35,41]. A Kúria a Kfv.III.38.129/2016/4. ügyszámon hozott ítéletében az Rtv. 48. §-ának c) pontja kapcsán fejtette ki a következőket: „A szökés megakadályozásához hozzá tartozna olyan magatartás, amelyet csak a bilincs alkalmazásával lehet megakadályozni [...]. A szökésnek csak elképzelhető távoli lehetősége a Kúria álláspontja szerint önmagában nem elegendő a felperes megbilincselésére és egyben nem szolgálhatja a szökés megelőzését sem olyan magatartás hiányában, mely akár közvetetten is szökésre utalna. [...] [A] **bilincshasználat bármilyen kényszerítő körülmény, biztonsági kockázat nélküli, preventív használata egyértelműen ellentétes lenne az Emberi Jogok Európai Bíróságának irányadó gyakorlatával is** [Raninen v. Finland, no. 20972/92., §56, Öcalan v. Turkey [GC], no. 46221/99, §182, Svinarenko And Slyadnev v. Russia, nos. 32541/08 and 43441/08, §117].” [14,15]. A Kúria a Kfv.VI.37.439/2016/6. ügyszámon hozott ítéletében hangsúlyozza, hogy „a bilincselés, mint kényszerítő eszköz alkalmazása jogszerűségének megítélése során a teljes folyamatot értékelni kell, egészen a bilincselés befejezéséig, illetve annak elmaradása esetleges következményeiig”. „Így **figyelembe kell venni, hogy miért, milyen bűncselekmény elkövetésének alapos gyanúja miatt indult a büntető eljárás, milyen biztonsági kockázatok merülnek fel az elfogással kapcsolatban, az érintett személy (személyek) veszélyesnek minősülnek-e, várható-e a rendőrökkel szemben ellenszegülés, támadás, illetve fennáll-e a szökés lehetősége.** Az akció megszervezése során az illetékes rendőri vezetőnek ezeket a szempontokat értékelnie szükséges, a kényszerítő eszközöket ezek figyelembe vételével kell alkalmazni. Az intézkedés alá vont személy magatartása, ellenszegülésének mértéke mellett további fontos szempont az elfogásban résztvevő rendőrök és a környezetben lakó, tartózkodó civilek védelme is.” [22]. „**A bilincs alkalmazása jogszerűségének megítélése során az ahhoz vezető folyamat egészét kell értékelni, figyelembe véve az intézkedés alá vont személy veszélyességét, a biztonsági kockázatot és a közelben lakó, tartózkodó civilek, valamint a rendőrök védelmét is.**” [28]. A Kúria korábbi (Kfv.III.37.259/2012/6. ügyszám) ítéletében jogszerűnek ítélte, amikor – miután a rendőri felszólításnak – ”[f]elszólítást követően a rendőrök felperessel szemben kényszerintézkedést alkalmaztak, karjait megfogták, a szolgálati személygépkocsinhoz kísérték, ruházatát átvizsgálták és mivel nem akart az autóba beülni, karjait megfeszítette, a rendőrök a felperes karját hátracsavarva megbilincselték”.

Az Emberi Jogok Európai Bírósága gyakorlatából kiemelendő a Rainen v. Finland [no. 20972/92.] ügy, amelyben a Bíróság az Emberi Jogok Európai Egyezményének 3. cikke tekintetében kimondta, hogy a bilincselés alkalmazása során jelentősége van annak is például, hogy **volt-e indok annak feltételezésére,** hogy az érintett személy ellenáll, megszökik, sérülést vagy kárt okoz, illetve bizonyítékokat tüntet el. [56].

A fentiekben bemutatott döntések alapján körvonalazódó bírósági gyakorlat szerint elfogadható a TEK azon álláspontja, hogy van lehetőség bizonyos esetekben, kockázatcsökkentési céllal preventív jelleggel alkalmazni bilincset, ugyanakkor – ahogyan az valamennyi döntésből egyértelműen kiderült – minden esetben szükséges, hogy legyenek olyan egyedi körülmények, amely **ténylegesen felvetik annak kockázatát, reális és jelenvaló veszélyét, hogy az**

intézkedés alá vont személy önkárosító, esetleg támadó magatartást fog tanúsítani, vagy szökést fog megkísérelni.

A Testület megítélése szerint a Rendőrkapitányság által hivatkozott Rtv. 48. §-ához fűzött miniszteri indokolás – figyelemmel arra, hogy az abban foglaltak nem tekinthetők jogi normaként, azok pusztán az adott rendelkezés értelmezését segítik elő – nem mentesítheti az intézkedő rendőröket a fokozatosság elvének jogszabályi követelménye alól. Ezzel összefüggésben pedig a Testület szükségesnek tartja kiemelni, hogy a Szolg. szab. 39. §-ában foglaltak szerint – ha szükséges egyáltalán kényszerítő eszköz alkalmazása – **csak abban az esetben van lehetőség mellőzni a kisebb korlátozással járó kényszerítő eszköz alkalmazásának kísérletét, amikor annak sikere eleve kilátástalan.** Ebből egyenesen következik, hogy minden esetben, amikor a bilincselést nem előzi meg annak kísérlete, hogy az intézkedés alá vont személy ellenszegülését testi kényszerrel megtörjék, **szükséges olyan körülmény megléte, amely a testi kényszer alkalmazásának sikerét eleve kizárja.** Itt szükséges megjegyezni, hogy a Testület megítélése szerint az Rtv. 16. §-ából következően kényszerítő eszköz (így bilincs) alkalmazása csak az intézkedés alá vont személy valamilyen formájú ellenszegülése esetén lehetséges, így téves az az értelmezés, amely az Rtv. 48. §-ának a)-c) pontjában foglaltakat nem tekinti ellenszegülésnek arra hivatkozva, hogy az ellenszegülés esetére kizárólag e § d) pontja vonatkozik. A Testület itt megjegyzi, hogy ismeri a Kúria Kfv.VI.37.439/2016/6. ügyszámú ítéletének [12] és [24] pontjaiban foglaltakat, miszerint az ellenszegülés hiánya csak az Rtv. 48. §-ának b) és d) pontjai esetén vehető figyelembe, ugyanakkor ezt az értelmezést a Testület nem tartja összeegyeztethetőnek az Rtv. hivatkozott 16. §-ában foglaltakkal. Mivel azonos jogviszonyra vonatkozó azonos normaszövegben alkalmazott fogalmaknak nem lehet különböző jelentésű tartalma, ugyanis az sértené a jogbiztonság alkotmányos elvét (amely következik az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésében rögzített jogállamiság fogalmából [9/1992. (I. 30.) AB határozat]). **Mindezek alapján minden olyan Rtv-ben rögzített ok, amely kényszerítő eszköz alkalmazását lehetővé teszi, valamilyen formájú ellenszegülés, amelynek megtörése után (amennyiben a rendőri intézkedés eredményessége e nélkül is biztosítható) kényszerítő eszköz nem alkalmazható.**

A Testület rendelkezésére álló információk alapján a panaszos eleget tett a rendőri felszólításnak, azaz önként és fegyvertelenül kiment a háza udvarára (ráadásul hiányos öltözékben), majd az intézkedés teljes ideje alatt együttműködő volt. A panaszossal kapcsolatban nem merült föl olyan információ, amelyből előzetesen arra lehetett volna következtetni, hogy ellenszegülő, vagy bármilyen módon agresszív magatartást fog tanúsítani (ugyanis ezek az információk a panaszos barátja kapcsán merültek föl). A bűncselekmény tárgyi súlya, jellege – az Állásfoglalás IV. rész 3) pontjában foglaltak szerint – indokolta a TEK fellépését, de nem indokolta az azonnali és az intézkedés során felmerült körülmények értékelése nélküli bilincs alkalmazását. Ennek ellenére a panaszossal szemben azonnal bilincset alkalmaztak, ráadásul – az előállítás végrehajtásáról, valamint kényszerítő eszköz alkalmazásáról szóló jelentés tanúsága szerint – 2 óra 20 perctől 4 óra 10 percig (a Rendőrkapitányságon történő átadásig), majdnem 2 órán át. Összességében elmondható, hogy az intézkedést megelőzően, valamint annak során nem merült föl olyan körülmény, amely indokolta volna a bilincs alkalmazását, valamint hogy az intézkedés eredményessége ne lett volna biztosítható kisebb korlátozással járó kényszerítő eszköz (testi kényszer) alkalmazásával, vagy akár kényszerítő eszköz alkalmazása nélkül is.

A Testület megítélése szerint – a rendelkezésre álló információk mérlegelése alapján – nem álltak fenn a panaszossal szembeni bilincs alkalmazásának jogszabályi feltételei, továbbá egyáltalán nem igazolható e kényszerítő eszköz majdnem két órán át tartó alkalmazása, így súlyosan sérült a panaszos emberi méltósághoz való alapvető joga.

5) A panaszos beadványában törvénysértőnek érezte a vele szemben fogatosított személyi szabadságot korlátozó intézkedést.

a) A Testület vizsgálta a panaszos előállításának jogalapját:

A Rendőrkapitányság, valamint TEK által a Testület rendelkezésére bocsájtott dokumentumok tanúsága szerint az előállítás jogalapja az Rtv. 33. §-ának (2) bekezdésének b) pontja volt.

Az Rtv. 33. §-ának (2) bekezdés b) pontjának megfelelően a rendőr a hatóság vagy az illetékes szerv elé állíthatja azt, aki bűncselekmény elkövetésével gyanúsítható.

Tekintettel az Állásfoglalás IV. rész 1) pontjában foglaltakra, büntetőeljárás keretében merült föl a panaszos neve bűncselekmény elkövetésével kapcsolatban.

Az előállítás jogalapja kérdésének tisztázása érdekében a Testület ismét felhívja az Állásfoglalás IV. rész 1) pontjában felhívott jogszabályhelyet:

A Btk. 325. §-ának (1) bekezdés a) pontja szerint, aki lőfegyvert engedély nélkül megszerez vagy tart büntettet követ el (lőfegyverrel vagy lőszerral visszaélés).

A Testület a vonatkozó jogszabályhelyek ismertetését követően itt is utal töretlen gyakorlatára, amely szerint valamely cselekmény tényállásszerűségét kizárólag a rendőri intézkedés jogalapja szempontjából vizsgálja.

Minthogy az előállítás az egyik legsúlyosabb jogkorlátozással járó intézkedés, amelyre az Rtv. lehetőséget biztosít az intézkedő rendőr számára, a Testület álláspontja szerint az ezen intézkedésekre irányadó rendelkezéseket – az Rtv. 2. §-ában foglalt, az emberi méltóság és általánosságban az emberi jogok védelmével kapcsolatos rendőrségi kötelezettség minél teljesebb érvényesülése érdekében – megszorítóan kell értelmezni, és különös gondossággal kell értékelni, megvalósulnak-e azok a körülmények, amelyeket az Rtv. 33. §-a szerinti szabadságelvonás feltételeiként a törvény megfogalmaz.

A Testület rendelkezésére álló információk alapján elmondható, hogy az előállítást megelőzően a rendőrség az adattárakból információkat gyűjtött, amelyek alapján alappal merült föl, hogy a bejelentésben foglaltak megfelelhetnek a valóságnak: a bejelentő szerint S. várostól nem messze lőfegyvereket, valamint egy fűrész és fű kaszát tulajdonítottak el egy hétfégi házból, amelynek lehetséges elkövetője – a panaszos tippje alapján – a panaszos barátja volt. A bejelentő közölte továbbá, hogy a panaszosnál engedély nélküli lőfegyverek, lőszerek, hangtompítók, valamint világháborús hadi puska találhatóak, amelyek közül egy hangtompító marok lőfegyvert a panaszos korábban meg is mutatott neki. A Testület – a rendelkezésére álló információk alapján – elfogadja a Rendőrkapitányság arra vonatkozó álláspontját, hogy az adatgyűjtés eredményeként felmerült a panaszos Rtv. 33. §-ának (2) bekezdés b) pontja szerinti előállításhoz szükséges gyanú.

A fentieknek megfelelően a Testület megítélése szerint a panaszosok előállítására kellő jogalappal, az Rtv. 33. §-ának (2) bekezdés b) pontja alapján került sor, így e tekintetben a panaszos személyi szabadságának korlátozása jogszerűen történt.

b) Tekintettel arra, hogy az idézett Rtv. 33. §-ának (2) bekezdés b) pontja az előállítás végrehajtását az abban foglalt feltétel teljesülése esetére nem kötelező jelleggel írja elő, hanem az intézkedő rendőrnek mérlegelési jogkört biztosít, a Testület a rendőri intézkedést az arányosság követelményére figyelemmel is szükségesnek tartotta értékelni.

Testület vizsgálta, hogy a jogalap birtokában foganatosított előállítás megfelelt-e az arányosság követelményének, azaz, hogy volt-e lehetőségük az intézkedő rendőröknek arra, hogy enyhébb korlátozással járó intézkedést foganatosítsanak az intézkedés céljának elérése érdekében.

Az Rtv. 33. § (2) bekezdése alapján a szükségesség és arányosság, valamint a célszerűség mércéjének figyelembe tartásával a rendőr szabad mérlegelésbe esik az előállítás foganatosítása. Fontos rögzíteni, utalással az Rtv. kommentárjában foglaltakra, hogy a szabad belátás alapján hozott döntés azonban nem lehet önkényes, az mindig a tények mérlegelésén alapulhat. A Testület több korábbi állásfoglalásában hangsúlyozott elv szerint, tekintettel az előállítás súlyosan alapjog korlátozó jellegére, ezen intézkedés alkalmazásakor, fenntartásakor, meghosszabbításakor a rendőrségnek különös körültekintéssel, a szükségesség és arányosság követelményeinek maximális figyelembe vételével kell eljárnia.

A Testület ezen a ponton újból hivatkozik az Rtv. 15. §-ában megfogalmazott azon általános arányossági követelményére, amely szerint a rendőri intézkedés nem okozhat olyan hátrányt, amely nyilvánvalóan nem áll arányban az intézkedés törvényes céljával. Több lehetséges és alkalmas rendőri intézkedés, illetőleg kényszerítő eszköz közül azt kell választani, amely az eredményesség biztosítása mellett az intézkedéssel érintettre a legkisebb korlátozással illetőleg sérüléssel vagy károkozással jár.

A Testület a fentieknek megfelelően értékelte az előállítás szükségességét és arányosságát. A Testület rendelkezésére álló információk alapján elmondható, hogy szükségessé vált a panaszos előállítása további nyomozati cselekmények lefolytatása (pl. házkutatás és lefoglalás, tanúkénti kihallgatás, stb.), valamint e nyomozati cselekmények eredményességének biztosítása érdekében. A Testület megítélése szerint az intézkedés célja érdekében szükséges volt tehát a panaszossal szemben további nyomozási cselekmények elvégzése, amelyek eredményességét más, enyhébb korlátozással járó intézkedéssel nem lehetett volna biztosítani.

A fentieknek megfelelően a panaszos előállítására az arányosság követelményének megfelelően került sor, így e tekintetben jogszerűen korlátozták a panaszos személyi szabadságát.

c) A Testület vizsgálta az előállítás időtartamát:

A Testület rendelkezésére álló dokumentumok tanúsága alapján a panaszos előállítása 2 óra 20 perctől 12 óra 45 percig tartott, azaz az előállítás időtartama összesen 10 óra 25 perc volt. Az előállítás idejét a Rendőrkapitányság vezetője egyszer 4 órával meghosszabbította mivel a szükséges eljárási cselekmények végrehajtására a 8 órát nem tartotta elegendőnek.

Az Rtv. 33. §-ának (3) bekezdése szerint a rendőrség az előállítással a személyi szabadságot csak a szükséges ideig, de legfeljebb 8 órán át korlátozhatja. Ha az előállítás célja még nem valósult meg, indokolt esetben ezt az időtartamot a rendőri szerv vezetője egy alkalommal, 4 órával meghosszabbíthatja. Az előállítás időtartamát a rendőri intézkedés kezdetétől kell számítani.

A Szolgálati Szabályzat 30. §-ának (3) és (4) bekezdése rendelkezik az előállítás időtartamáról. Az előállítás a fogvatartott személy szabadon bocsátásáig vagy őrizetbe vételéig, illetve előzetes letartóztatásáig, de legfeljebb az Rtv. 33. §-ának (3) bekezdésében meghatározott ideig tart. Ha az előállítás időtartamának az Rtv. 33. § (3) bekezdése szerinti meghosszabbítása válik szükségessé, ennek tényét és időtartamát a fogvatartottal – a személyi szabadság korlátozása 8. órájának lejártát megelőzően – szóban közölni kell, és a meghosszabbítás tényét, okát, időtartamát, illetve annak közlését az előállításról készített jelentésben, valamint az előállítás időtartamáról kiállított igazoláson, az engedélyezésre jogosult vezető aláírásával együtt fel kell tüntetni.

Az Rtv. említett rendelkezése főszabályként a „szükséges” időt jelöli meg és csak végső korlátként határozza meg a 8 órás időtartamot, amit indokolt esetben, külön alaki feltételek mellett a további 4 órával hosszabbítani lehet. Felhívja a Testület a figyelmet az előállítás intézményének a személyi szabadságot súlyosan korlátozó jellegére, amelyre értelemszerűen vonatkozik az Rtv. fentebb már hivatkozott 15. §-ának (1) bekezdésében meghatározott arányossági követelmény is (A rendőri intézkedés nem okozhat olyan hátrányt, amely nyilvánvalóan nem áll arányban az intézkedés törvényes céljával).

A Rendőrkapitányság Testület rendelkezésére bocsátott dokumentumaiból az alábbiak rekonstruálhatóak:

- A panaszos házának átkutatása a házkutatásról és lefoglalásról szóló jegyzőkönyv szerint 2 óra 30 perctől 3 óra 46 percig tartott,
- A panaszost 4 óra 10 perckor adták át további intézkedés végett a Rendőrkapitányságon,
- A panaszos barátja házának átkutatása 3 óra 15 perctől 6 óra 50 percig tartott,
- A panaszos tanúkihallgatása 10 óra 40 perctől 11 óra 30 percig tartott,
- A panaszos barátjának tanúkihallgatása 11 óra 45 perctől 12 óra 32 percig tartott,
- A bejelentő tanúkihallgatása 10 óra 31 perctől 11 óra 47 percig tartott,
- A panaszos előállítása 12 óra 45 perckor ért véget.

A fentiekből látszik, hogy a rendelkezésre álló információk alapján 6 óra 50 perc és 10 óra 31 perc között több, mint 3 és fél óra telik el anélkül, hogy az intézkedő rendőrök bármilyen dokumentált eljárási cselekményt fogatosítottak volna a panaszost érintő büntetőeljárás keretében.

A Testület megítélése szerint – a rendelkezésre álló információk alapján – a panaszos előállításának időtartama szükségtelenül és aránytalanul hosszú volt, ennek következtében a panaszos személyi szabadsághoz való alapvető joga súlyosan sérült.

V.

A Testület az ügy gondos mérlegelése alapján arra a következtetésre jutott, hogy a konkrét ügyben a rendőrségnek a löfegyverrel vagy lőszerrel visszaélés bűncselekménye tárgyában folytatott büntetőeljárás keretében intézkedési kötelezettsége keletkezett, amelynek keretében a panaszossal szemben jogszerűen kezdeményeztek intézkedést a hajnali órákban az ő magánlakásán a TEK rendőrei, továbbá őt jogszerűen állították elő, így ezek vonatkozásában nem sérült az ő tisztességes eljáráshoz való, magán- és családi élet, valamint otthon sérthetlenségéhez fűződő, valamint személyi szabadsághoz való alapvető joga.

A Testület az ügy gondos mérlegelése alapján ugyanakkor arra a következtetésre jutott, hogy a TEK rendőrei sem előzetesen, sem az intézkedés során nem mérlegelték kellő gondossággal a bilincs alkalmazásának szükségességét, így annak ellenére alkalmaztak bilincset a panaszossal szemben, hogy ő az intézkedés alatt együttműködő volt, továbbá vele szemben előzetesen sem merült föl olyan információ, amely alapján ellenszegülő, vagy bármilyen módon támadó, önkárosító magatartást, vagy szökést kísérelne meg, így e tekintetben sérült a panaszos emberi méltóságához való alapvető joga.

A Testület az ügy gondos mérlegelése alapján a panaszos előállításának időtartamát tekintve arra a következtetésre jutott, hogy a panaszost szükségtelenül és aránytalanul hosszú ideig korlátozták személyi szabadságában, így e tekintetben súlyosan sérült a panaszos személyi szabadsághoz való alapvető joga.

Az egyes alapjogok sérelme már egyenként is elérte azt a szintet, amely a Testület súlyos alapjogsérelmet megállapító állásfoglalását megalapozza, ezért a többszöri jogsérelmet súlyosító körülményként értékelte a Testület. Ennek megfelelően a rendelkező részben foglaltak szerint – az Rtv. 93/A. §-ának (6) bekezdése alapján – az állásfoglalást megküldi az Országos Rendőrfőkapitánynak, valamint a Terrorelhárítási Központ főigazgatójának.

Budapest, 2018. december 20.

Dr. Lukács Tamás
elnök

Dr. Kozma Ákos
elnökhelyettes

Dr. Wildner Domonkos
testületi tag

Dr. Cservák Csaba
előadó testületi tag

Független Rendészeti Panasztestület